

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/542

KARAR NO : 1984/257

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesindeki süre ve bağlantı koşulunu içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Beyhan Eroğlu ve arkadaşları

O L A Y : Müşteki Metin Ünalı ve Ali Faik Ünalı'nın müştereken işlettik-

leri kuyumcu dükkânına 13.4.1979 günü siyasal görüş ayrılığı nedeniyle sol görüşlü oldukları öne sürülen sanıkların yanlarında kimlikleri tesbit edilemeyen 30 kişi ile geldikleri, önce taş atarak müştereklerin dükkânlarının vitrin camlarını kırdıkları, vitrin ve tavanda asılı avizeleri tahrip ettikleri, kim olduğu tesbit edilemeyen kişilerden birisinin tabancasını çekerek 7 el ateş etmek suretiyle Ali Faik Ünalı'yı öldürmeye teşebbüs ettiği ve mağdur Mustafa Aydın'ı 15 gün işinden kalır derecede yaraladığı, bu olaydan bir gün sonra 14.4.1979 günü yine aynı sanıklar yanlarında kimlikleri tesbit edilemeyen kişiler ile birlikte müştereklerin tamir edilen dükkânlarının vitrin camlarına aynı şekilde kırdıkları ve (faşistler, faşistlere ölüm) diye bağardıkları ve bu suretle öldürmeye teşebbüs, silahla yaralama ve ruhsatsız tabanca taşıma ve bu suçlara müzaheret ve yardım suçlarını işledikleri iddia olunarak TCK.nun 448., 62., 65/3., 516/2. ve 6136 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre cezalandırılmaları istemiyle Sinop Sorgu Hakimliği'nin 28.12.1979 günlü, esas 1979/15, karar 1979/16 sayılı son soruşturmanın açılması kararı ile haklarında kamu davası açılmıştır.

Sinop Ağır Ceza Mahkemesi; 16.7.1980 gününde, 1980/8-71 sayı ile; atılı suçun, Anayasa'nın tanıdığı hür demokratik düzeni ve temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet eylemleri niteliğinde olduğu ve davanın sıkıyönetim askeri mahkemesinde görülmesi gerektiği görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi; 5.11.1980 gününde, 1980/1760-342 sayı ile; 12 Eylül 1980 tarihinde Sinop ilinde de sıkıyönetim ilân olduğu ve Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığına bağlı bulunduğu ve davanın Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı naznindeki sıkıyönetim askeri mahkemesinde görülmeli gerektiği görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi; 23.12.1980 gününde, 1980/54-14 sayılı ile; atılı suçun, Sinop ilinde 12 Eylül 1980 tarihinde ilân olunan sıkıyönetimden çok önce işlendiği ve ancak sıkıyönetim ilânından sonra Sinop ilinde Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi yetki sahasına bağlandığı, Ankara Sıkı-

yönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin yetkisizlik kararı veremeyeceği görüşü ile yetkisizlik kararı vermiş, Askerî Yargıtay 1. Dairesi'nin 1.4.1981 günlü, 1981/99-91 sayılı ilâma ile; Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi'nin 29.12.1980 günlü, 1980/676-14 sayılı yetkisizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi üzerine dosyayı alan Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi; 27.4.1981 gününde, 1981/225-115 sayı ile; atılı suçun, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği ve görülmekte olan davalarla bağlantısı bulunmadığı görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş olmakla, dava dosyası Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığı'nın 11.8.1982 günlü, 1980/667 sayılı yazısı ile Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yapıldığı 7.5.1984 günlü, toplantıda, geçici raportör Hakim Fikret Erem'in raporu ile dosyadaki belgeler, okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suçlar, siyasal görüş ayrılığından kaynaklanmış olmakla sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkindir.

Atılı suçların, Sinop ilinde 12.9.1980 günü ilân olunan sıkıyönetimden üç aydan daha önce 14.4.1979 gününde işlenmiş olmasına ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalarla organik ve örgütsel bağlantısı olduğunu belirten bir kanıtın dosyada yer alması nedeniyle 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesindeki süre ve bağlantı koşulu gerçekleşmemiş olduğundan davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Bu nedenle Sinop Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

.... /

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Sinop Ağır Ceza Mahkemesi'nin 16.7.1980 günlü, 1980/8-71 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 7.5.1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

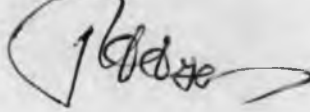
Başkan

Servet Tüzün



Üye

Y. İsmet Ayer



Üye

Ali Suat Erkoç



Üye

Mustafa Akay



Üye

Necati Karakış



Üye

Osman Kayacan



Üye

Ergun Argon

